

KRÁSY SLOVENSKA

OBRÁZKOVÝ ČASOPIS, VENOVANÝ VLASTIVEDNÝM ZÁUJMOM SLOVENSKA, PROPAGÁCII A OCHRANE
PRÍRODNÝCH KRÁS, TURISTIKE A CESTOVN. RUCHU, HISTÓRII, FOLKLORU, ŠPORTU A JASKYNIARSTVU

1948 – 1949

1-2

Ročník XXVI.

Redakcia a administrácia: Turčiansky Svätý Martin, Kuzmányho 29. Telefon číslo 35

Cena Kčs 20.–

XXVI. horolezecký týždeň vo Vysokých Tatrách

Sbor tatranských horolezcov „JAMES“ KSTL usporiadal od 1. do 7. augusta 1948 svoj tradičný už XXVI. letný horolezecký týždeň. Keďže sa ukázalo, že účastníkov s roka na rok pribúda, zaviedla sa pružnejšia organizácia. Účastníci horolezeckého týždňa boli zadelení do 8 skupín a dislokovaní do 6 tatranských vysokohorských chat a dvoch stanových táborov.

Pre začiatočníkov bol od 25. do 31. júla 1948 *horolezecký kurz* na okolí Popradského plesa.

Horolezecký kurz.

Účastníci podľa miest:

Bratislava: Ing. Róbert Binder, Dr. Jozef Böhmer, Ing. Štefan Hatrik, Oľga Koňakovská, Ladislav Regáli, Margita Švéthová, Evžen Vrabc, Anna Veningerová, Eduard Dubovský; *Dobšiná:* Samo Turzák; *Dolný Kubín:* Juraj Kajan, Ján Brodňanský, Pavol Čaplovič; *Košice:* Ing. Miroslav Manica, Vladimír Lazor, Ján Fecko; *Levice:* Klára Valachová; *Piešťany:* Alfonz Korim; *Podbrezová:* Jozef Prachár; *Skalité:* Ján a Matej Dlhoš; *Spiš. Nová Ves:* Igor Začko, Ladislav Radvanec, Pavol Farkašovský, Alžbeta Hayde, Ján Koreň, Ján Koščo, Melinda Bačáni; *Starý Smokovec (Kamzík):* Jozef Fiala; *Svit:* Milan Holéczy, Štefan Porubän; *Šala:* Alžbeta Rašková; *Tatranská Lomnica:* Božena Gazdová; *Trnovec n/V.:* Izabela Kernerová; *Vizkelet:* Valéria Víghová; *Závažná Poruba:* Teodor Benkovič; *Žilina:* Štefan Kyška; *Olomouc:* plk. MUDr. Osvald Vymětal, Jana Vymětalová, Hana Vymětalová, Aleš Vymětal; *Val. Meziříčí:* Miroslav Zajíc; *Kolín:* Dr. Lída Hynková; *Praha:* Otto Januš; *Tišnov:* Ivanka Tejkalová. Druhú skupinu tvoril kurz finančnej stráže za administratívneho vedenia inšp. fin. stráže I. tr. Jozefa Sokola a inšp. fin. stráže Petra Tomčíka, ktorý mal 24 účastníkov.

Inštruktorský sbor: Jožo Šimko, Jožo Kajan, Ludo Hayde, Jožo Prekopa, Giza Krenová, Dr. Tichomír Bačáni a Štefan Molnár. V 2. skupine Róbert Kubín, Štefan Kukliš, Ondrej Ulický a Jožo Budzak.

Program horolezeckého kurzu:

25. júla 1948: Po najsúrnejších administratívnych prácach boli popoludní pod Ostrvou prednášky na témy: Cieľ horolezeckého kurzu (Jožo Šimko), Horolezecký povraz (Róbert Kubín.)

26. júla 1948: Praktické cvičenie naväzovania na horolezecký povraz, rôzne druhy uzlov, chôdza v ľahkom teréne, spôsoby istenia, podmienky istenia, chyty, stupy, postoj na skale, istenie, súhra dvojky a trojky. (Cvičenie v Zlomiskovej doline viedol Róbert Kubín.)

(11 mužov 2. skupiny pod vedením Kukliša a Ulického zúčastnilo sa na záchrannej výprave na Kopkách.)

Večer: O nebezpečenstve hôr prehovoril Jožo Šimko.

27. júla 1948: *Praktické využitie prebratej látky.*

Zlobivá od juhovýchodu: Šimko, Rašková, Prachár, Dr. Bačáni, Valachová, Lazor, Dr. Vymětal, J. Vymětalová, Dubovský, Ing. Manica, J. Dlhoš, Zajíc, Turzák, Korim, Regáli, Molnár, Veningerová, Fecko.

Hrebeňom od Východnej Železnej brány cez Snežné kopy po Západnú Železnú bránu: Jožo Kajan, Koňakovská, A. Vymětal, Januš, H. Vymětalová, Juraj Kajan, Kyška, Čaplovič, Brodňanský, Vrabc, Dr. Hynková, Švéthová, Prekopa, Krenová, Potužník (host).

Pohľad na Vysoké Tatry od Novej Lesnej.

Foto Ing. Jiri Chvojka.

Zlomisková veža juhovýchodným hrebeňom a časť Dračieho hrebeňa: L. Hayde, Výchová, Gazdová, M. Dlhoš, Koščo, Zaťko, Farkašovský, Radvanec, Benkovič, Tejkalová, Ing. Hatrik, Dr. Böhmer, Koreň, Holéczy, Porubän, Krenová.

Dračí hrebeň: 2. skupina pod vedením Kubina. Úč. 24.

Večer: Z histórie tatranského horolezectva prednášal Jožo Šimko.

28. júla 1948: Praktické cvičenie v Zlomiskovej doline viedol R. Kubín. Rôzne druhy spustu po povraze, zaobchádzanie s pomocnou žinkou, použitie Prusíkovho uzlu, rôzne druhy naväzovania na horolezecký povraz, príprava na spust po povraze.

Marta Schwartzová, Euzen Vrabeč, Paľo Sitár, Jozef Stolár, Karol Procházka, Julio Parák, Alojz Valovič, Milan Knapp, Ing. Ado Bořuta, Edita Krenová, Božena Procházková, Vladimír Kršiak, Euzen Linhart, Dr. Oskár Adamiš, Hana Pochmanová-Durišová, Ing. Alo Huba, Michal Stolár, Mária Mičíková, Igor Fábry, Zorka Manicová; *Brezno nad Hronom*: Dr. Janko Zibrín, Zdeno Zibrín, Ladislav Jorčík, Elena Jorčíková, Milan Izák; *Brno*: Dr. Alena Ticháčková; *Bystrica pod Host.*: Miroslav Paták; *Čertižné*: Augustín Rosina; *Čestín*: Dr. Ján Hovorka; *Dobšina*: Otto Horský; *Dolný Kubín*: Jožo a Juraj Kajan; *Drakšiar*: Matej Chovanec; *Galanta*: Karol Boeck; *Handlová*: Matej Glatz; *Hrabovčik*: František Nemček; *Kežmarok*: Vladimír Antol, Jaroslav Svoboda, Mikuláš Lipták, Janka Hefty, Ladislav Kapolka, Miroslav Čerman; *Košice*: Arnošt Puškáš, Július Andráši, Ladislav Tóth, Juraj Šuna, Štefan Molnár, Alexius Körtvélyessi, Karol Roszay, Július Tóth, Rudolf Tóth, Ing. Miroslav Manica, Dr. Albín Timčák, Jozef Brandobur, Viliam Nižňanský; *Kolín*: Dr. Lída Hynková; *Levice*: Janko Kováčik; *Likavka*: Cyro Kubíneec; *Michalovce*: Dr. Silo Mašura, Valéria Mašurová; *Nový Smokovec*: Janko Messerschmidt; *Parkan*: Ondrej Oravský; *Piešťany*: Augustín Fukar; *Podbrezová*: Dr. Miloš Bordáč, Alexander Šteiner, Loti Šindlerová, Karol a Paľo Plášil; *Považská Bystrica*: Paľo Andrášik, Milan Peške, Ing. Jozef Kvasnička; *Praha*: Dr. Jaroslav Křeček, Dr. Ing. Bohumil Černý, Ing. Ondrej Jeřábek, Ing. Ludmila Jeřábková, Ladislav Klepanec, Hary Rác, Ján Mrázek, Anka Moravcová, Jozef Jirůšek; *Priekopa*: Stanislav Lučanský, Marta Barabášová-Lučanská; *Pukanec*: Kamil Linhart; *Ružomberok*: Dr. Jozef Hogh; *Slovenská Ves*: Rudolf Slávik; *Smířice*: Juraj Pultr; *Spiš, Nová Ves*: L. Hayde, Dr. Tichomír Bačáni, Libor Trizna; *Svit*: Juraj Mešter, Vojtech Oros; *Šarŕia*: Ján Laktiš; *Šumiac*: Ladislav Tamáš; *Tatranský Domov*: Hana a Jolka Petrlová; *Trenčín*: Rudolf a Ivan Michalec, Viera Tóthová; *Turč, Svätý Martin*: Dr. Boris Bálent, Otto Vízner, Viera Michalcová, Miroslav Michalec; *Vrátky*: Karol Koza, Viera Kozová, Ján Kubis; *Zelena Pleso*: Štefan Kovalčík; *Žilina*: Dr. Arnošt Žabkay, Viera Žabkay, Pavol Balešák, Tibor Štern, Jozef Martinec, Sever Cotiofan.

Program horolezeckého týždňa:

2. augusta 1948: *Kvetnicová veža*: Lučanský, Barabášová, Koza, Kubis.
Granáty južným hrebeňom: (Dvojité a Veľká granátová veža): Jožo a Juraj Kajan, Jorčík, Dr. Zibrín, Jorčíková, Chovanec, Pinka, Svéthová.
Veľký štít hrebeňom s Poľského hrebeňa: Messerschmidt, Slávik, Rosina.
Kolový štít v Gerlachu záp. stenou (nová cesta): Puškáš, Andráši.
Batizovský hrebeň od záp. Batizovského po sedlo pod Drúkom: Molnár, R. Tóth.
Končistá hrebeňom zo sedla pod Drúkom: Körtvélyessi, L. Tóth.
Baranie rohy sev.-vých. hrebeňom od Stolarczykovho sedla: Klepanec, Martinec, Dr. Hovorka, Šteiner, Šindlerová, Ing. Jeřábek, Ing. Jeřábková.
Hrebeňový prechod z Jordanovej štrbiny do Baranieho sedla: Brandobur, Oros.
Hrebeňový prechod z Bachledovej štrbiny do Baranieho sedla: Andrášik, Peške.
 (Tri posledné túry boli v rámci záchranej služby.)
Baranie rohy z Baranieho sedla po Vyšnú Baraniu strážnicu: Ing. Bukovčan, Dr. Ticháčková, Svoboda, K. a P. Plášil, Lipták, Hefty, Horský, Dr. Bordáč, Čerman, Antol, Vízner, Dr. Bálent, Michalcová, M. Michalec, Hayde.
Malá snehová veža juhozáp. stenou z Ladovej dolinky: Rác, Pultr.
Široká normálnou cestou: Ing. Huba, Dr. Hogh, Nižňanský, Mičíková, Manicová, Kubíneec, Trizna.
Divá veža južnou stenou, hrebeňom na Svišťovj: Izák, Zibrín, J. Michalec.
Divá veža s Prielomu, hrebeňom na Svišťovj: Dr. Bačáni, Tóthová, Laktiš, Líška, Dr. Křeček, Dr. Černý.
Svišťovj štít zo Svišťového sedla a Divá veža hrebeňom po Prielom: E. Linhart, Fukar, Šaly.
Bradovica severnou stenou, vrcholový blok vých. hrebeňom: Glatz, Dr. Adamiš, R. Michalec.

Kôprová veža z Kôprového sedla, Hlinské sedlo, Hlinská veža, sedlo pod Parohami, Štrbský štít: Dr. Žabkay, Tamáš, Stern, Dr. Timčák, Dr. Hynková, Ing. Kvasnička.

Vysoká severnou stenou: Király, Sitár.

Český štít hrebeňom z Dračej bránky: Parák, J. Stolár, Ing. Manica, Valovič.

Kopky cez Dračie pazúrky: Procházka, Procházková, Bocek, Knapp.

Kopky Severnou stenou (nová cesta): Šimo, Schwartzová.

3. augusta 1948: *Gerlach Martinovou cestou od Litvorovho sedla:* Jožo a Juraj Kajan.

Východná Vysoká severným hrebeňom: Kováčik, Jorčíková, Dr. Zibrin, Chovanec, Jorčík, Pinka.

Rohatá veža z Velickej doliny: Lučanský, Barabášová, Koza, Kubis.

Dvojitá veža juhozáp. stenou: Messerschmidt, Mešter, Slávik, Rosina, Nemček.

Batizovský štít juhozáp. stenou: Šuna, R. Tóth.

Drúk presne hranou (pokus o novú cestu): L. a J. Tóth.

Kolový a Čierny štít hrebeňom z Jastrabieho sedla: Kovalčík, Cotiofan.

Kolový hrebeňom z Jastrabieho sedla: Martinec, Klepanec, Šteiner, Šindlerová, Ing. Jeřábek, Ing. I. Jeřábková.

Čierny štít juhových. stenou z Velkej Zmrzlej doliny, zostup cez Čierne veže do Stolarczykovho sedla: Brandobur, Oros, Andrášik, Peške.

Mačia, Ovčiarska, Vetrný štít a Supia veža hrebeňmi: Ing. Bukovčan, Dr. Ticháčková, Svoboda, K. a P. Plašil, Kapolka.

Prostredný hrot Dubkeho cestou: L. Hayde, Bukovčanová, M. Michalec, Michalcová, Paták, Lipták, Hefty, Horský.

Malý Ladový, Ladový a Snehový štít hrebeňmi: Dr. Bordáč, Oravský, Cerman, Antol, Vizner, Dr. Bálent.

Spodná časť hrebeňa Ladových veží: Ing. Huba, Rácz, Pultr, Nižňanský, Fábry.

Prostredná Ladová veža hrebeňom: Kubinec, Dr. Hogh, Trizna.

Malá snehová veža od severových.: Jirůšek, Moravcová, Mrázek.

Ostrý štít záp. a zostup vých. hrebeňom: Izák, Zibrin a J. Michalec.

Javorový štít juhozáp. stenou: Liška, Dr. Křeček.

Zbojnícka veža od Bielej lávky do Zbojníckeho sedla: E. Linhart, Dr. Černý, Dr. Adamiš, Dr. Bačáni, Tóthová, Laktiš.

Ošarpance juhových. hrebeňom: Dr. Timčák, Dr. Hynková, Dr. Žabkay, Stern, Ing. Kvasnička.

Severná stena prvého Pazúrka a ďalej hrebeňom na Kopky: Parák, Ing. Manica, Vrabeč.

Volova veža južným rebrom: Procházka, Procházková, Bocek, Knapp.

Malá Granátová veža záp. pilierom (nová cesta): B. Roubal, H. a J. Petřlová, Charvát.

4. aug. 1948: *Východná Vysoká sev. hrebeňom:* Lučanský, Barabášová, Kubis.

Kostolík záp. stenou: Puškáš, Molnár, Körtvélyessi.

Drúk pilierom: J. Andrášik, L. Tóth.

Hrebeňom na Batizovský a Zadný Gerlach: Roszszay, J. Tóth, Šuna.

Jastrabia veža severozáp. hrebeňom: Oros, Dr. Hovorka, Peške, Cotiofan, Ing. Jeřábek, Ing. Jeřábková, Martinec, Andrášik, Šteiner.

Prostredný hrot sev. stenou: Ing. Bukovčan, Dr. Ticháčková.

Žltá veža severozáp. hrebeňom a na Prostredný hrot: Dr. Bálent, Cerman, Antol.

Kolový štít sev.-záp. stenou: Ing. Huba, Mičíková, Kubinec, Manicová, Jirůšek.

Javorový štít juhozáp. stenou: Izák, J. Michalec.

Bradovica sev. stenou, vrcholný blok záp. hranou: E. a K. Linhart, Fukar.

Východná Vysoká sev. hrebeňom: Glatz, Dr. Černý, Dr. Bačáni, Laktiš, Tóthová.

Slavkovská kopa, Vareškovy hrebeň, Vých. Slavkovská veža: Dr. Křeček, Liška, Šaly.

Vysoká (2565 m).

Pohľad na Vysokú s Tupej (2293 m).

Foto Boh. Machala.

Scištové sedlo a Hranatá veža: R. Michalec.

Ošarpancom z Dračej štrbiny, traverzom do sedla medzi Prostredným a Vých. Ošarpancom: Balošák, Tomáš, Ing. Kvasnička, Dr. Žabkay, Dr. Timčák.

Rysy vých. stenou: Procházka, Procházková, Sitár.

Dračie Pazúrky a hrebeň Kopiek: Dr. Mašura, Mašurová, Ing. Bořuta, E. Krenová.

Pokus o prvovýstup sev. stenou Českého štítu — traverz na hrebeň: Šimo, Schwartzová.

Žabí kôň južnou stenou: Vrabc, Parák.

Žabí kôň vých. hrebeňom: Knapp, Bocek.

Žabia veža vých. hrebeňom: Vrabc, Parák, Knapp, Bocek.

5. augusta 1948: *Vých. Vysoká sev. hrebeňom:* Messerschmidt, J. Petrlová, Mešter, Nemček, Slávik, Rosina.

Veľká Litvorová veža hrebeňom s Poľského hrebeňa: Kováčik, Jorčíková, Dr. Zibrín, Lučanský, Barabášová, Kubis, J. Štastka (hosť), Pinka.

Vých. Vysoká severozáp. stenou: Roubal, H. Petrlová, Charvát.

Batizozovský štít juhových. stenou na vých. vrchol (nová cesta): Puškáš, J. Tóth.

Končistá juhových. pilierom (nová cesta): R. Tóth, Roszay, Šuna.

Končistá východným pilierom (nová cesta): J. Andráši, L. Tóth.

Malý Kežmarský štít severozáp. hranou, cez Kežmarský do Kežmarskej štrbiny: Andráši, Oros, Peške, Pochmanová.

Čierny štít zo Stolarczykovho sedla cez Čierne veže: Klepanec, Ing. Jeřábek, Ing. Jeřábková.

Kozí štít juhozáp. stenou a hrebeňom na Jahňači: Cotiofán, Martinec, Šteiner, Sindlerová.

Malý Ladový, Ladový a Snehový do Vyšného Ladového sedla: Ing. Bukovčan, Dr. Ticháčková, Svoboda, K. a P. Plašil.

Lastovičia veža hrebeňom s Ovčiarskej lávky do Bachledovej štrbiny: Oravský, Vizner.

Lastovičia veža juhozáp. hrebeňom: Kapolka, Cerman, Dr. Bálent.

Lomnický štít hrebeňom s Ovčiarskej lávky (nocľah na štíte): Hayde, M. Michalec, Michalcová, Bukovčanová, Paták, Lipták, Hefty, Horský.

Vyšné Ladové sedlo Ladovou dolinkou: Ing. Ľuba, Rácz, Fábry.

Hrebeň Snehových veží a Snehový štít: Nižňanský, Dr. Hogh.

Malá snehová veža záp. stenou (Stanislavského cestou): Pultr, Jirůšek.

Javorový štít stredom juhozáp. stenou: Glatz, Dr. Bačáni.

Divá veža s Prielomu: K. Linhart a R. Michalec.

Široká veža juhozáp. roklinou: Líška, Dr. Křeček.

Ostrý štít záp., sostup vých. hrebeňom: Jožo a Juraj Kajan, Tóthová, Laktiš, Šaly.

Korunka Vysokej z Dračej štrbiny: Balošák, Stern, Ing. Kvasnička.

Zabí kôň južnou stenou: Dr. Mašura, Ing. Bořuta, E. Krenová.

Dračie pazúrky: Procházka, Vrabec.

Stienka prvého Pazúrka a ďalej po hrebeni: Sitár, Király.

Západnou stenou na južný hrebeň Českého štítu: Parák, Bocek.

6. augusta 1948: *Kostolík severových. hrebeňom:* L. Tóth, R. Tóth, Dr. Šabol. *Jastrabia veža juhových. stenou:* Cotiofan, Martinec.

Kozi štít juhových. hrebeňom: Andrášik, Dr. Hovorka, Oros, Ing. Jeřábek, Ing. Jeřábková, Peške, Pochmanová.

Svišťové sedlo, Hranatá veža: Dr. Křeček, Dr. Černý, E. Linhart, K. Linhart, Dr. Bačáni, Laktiš, Fukar, J. Michalec.

Rumanov štít hrebeňom do Gankovej štrbiny: Dr. Timčák, Dr. Hynková.

Záp. stenou na južný hrebeň Českého štítu: Vrabec, Király, Bocek, Knapp.

7. augusta 1948: *Bradovica hrebeňom cez Westrov štít:* Kováčik, Jorčík, Pinka, Chovanec.

Čertov chrbát v Gerlachu vých. stenou (nová cesta): B. Roubal a H. Petřlová.

Široká veža žlabom bratov Komarnických: Barabáš, Barabášová, Lučanský, Kubis.

Velká Litvorová veža severovýchodným pilierom (nová cesta): Mešter, Šuna.

Kvetnicová veža severových. hranou (nová cesta): Puškáš, J. Petřlová.

Zadný Gerlach severným pilierom (nová cesta): J. Andrášik, L. Tóth.

Granátová stena severozáp. pilier (nová cesta): Körtvélyessi, Rosszay.

Zadný Gerlach hrebeňom od Poľského hrebeňa: R. Tóth, Dr. Šabol.

Malý Kežmarský severozáp. hranou: Cotiofan, Martinec.

Belanské Tatry hrebeňom: Andrášik, Oros, Ing. Jeřábek, Ing. Jeřábková, Dr. Hovorka, Hovorková (host).

Malý Pyšný juhozáp. stenou — Lomnický štít: Ing. Bukovčan, Dr. Ticháčková, Svoboda, Dr. Bálent.

Žltá veža hrebeňom z Priečneho sedla: L. Hayde, Bukovčanová, Oravský, Michalec, Paták, Lipták, Hoffy, Horský.

Široká veža juhozáp. roklinou: J. Michalec, Laktiš.

Ostrý štít záp., sostup vých. hrebeňom: E. a K. Linhart, Fukar, Dr. Černý, Dr. Bačáni.

Ostrý štít severnou stenou: Dr. Křeček, Liška.

Hrebeňom Vidiel s Lomnického na Kežmarský štít: Izák, Z. Zibrín.

Prostredný Mengusovský štít z Mengusovského sedla: Dr. Žabkay, Stern, Kršiak, Dr. Hynková.

Prostredný a Veľký Mengusovský z Mengusovského sedla: Dr. Timčák, Ing. Kvasnička.

Prostredný a Veľký Mengusovský z Mengusovského sedla: Procházka, Procházková, Bocek, Parák, Knapp, Vrabec.

*

Na horolezeckom kurze pre začiatočníkov bolo 52 účastníkov v 1. a 24 v 2. skupine. Boly tri celodenné praktické evičenia v teréne s 205 účastníkmi. Na 12 vysokohorských túrach išlo sa 200 účastníkov. Bolo 8 prednášok.

Na 26. letnom horolezeckom týždni bolo 121 účastníkov zo 40 miest štátu. Vykonal sa 113 výstupov všetkých stupňov ťažkosti (11 nových ciest) s 423 účastníkmi.

Na oboch podnikoch bolo 197 účastníkov. Veľku na 125 vysokohorských výstupoch bolo 623 účastníkov. Na túre priemerne 5 účastníkov.

Vďaka dobrovoľnej disciplíne účastníkov, skúsenosti a obetavosti vedúcich skupín a skupiniek i toto podujatie Sboru tatarských horolezcov „JAMES“ KSTL sa obišlo bez nehody.

Jožo Šimko.